

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Sistemul corupțiunii pe ducă?

(†) Instituțiile moderne încetățenite în alte state din vreme, la noi străbat încet, și-și deschid cu greu drum.

Oblăduitorii noștri nu sunt dedați să facă legi, decât pe sprâncenă.

Interesele specifice ale elementului maghiar — au să fie socotite la locul dintâiu.

Ani de zile acesta a fost maxima de guvernament și abisul între noi și elementul dela putere a crescut, fără ca statul să aibă folos și să se consolideze în direcție sănătoasă.

Din contră, s'au înăsprit raporturile, s'au amărit inimile cetățenilor, s'a înveninat societatea — și pe întregă linia nemulțumirea dela o margine a țerei până la cealaltă, a luat dimensiuni înspăimântătoare.

După multe frământări și după o crasă mare prin care a trecut partidul dela putere, în sfârșit legea despre judicatura curiei a intrat anul acesta în vigoare.

În era lui Tisza și Bánffy acesta ar fi fost imposibil pentru-că volnicia și corupțiunea mergeau mână în mână și erau proclamate drept principii de guvernare și ori-ce plângere, ori-ce afront li-s'ar fi făcut răspunsul era bacioneta gendarmilor, glonțul de pușcă, lanțuri și fiere scurte sau apoi o întemnițare, ca să-ți taie pofta de a te mai pune în conflict cu principiile proclamate dela masa verde.

Sistemul cel mai detestabil al spionagiului, și făcuse cuib în toate ținuturile locuite de Români și erau destule existențe catilinare cari își făcuseră cuib și isvor de câștig din denunciațiuni.

Cu deosebire era luată la gónă preoțimea noastră.

În cancelaria ministrului-president se știa care foi cetește preotul, cu cine convine, în ce societate petrece bucuro, cine-l cercetază și ce legături are cu cutare ori cutare persoană.

Agenții sau mai bine zis spionii acestia de bună sémă că plătiți erau

din fondurile disponibile și ca să și arete importanța și iscusița ei știau să povestească multe de tóte — necontrolați, negenați, fără frică de D-zeu și de ómeni.

Nu e mirare că elementele cele mai cinstite, ómenii cei maisolizi și cu cunoscințe mai temeinice s'au retras unul câte unul de pe terenul politice active și au lăsat poporul pradă unel tirilor streine.

Cu deosebire aristocrația din părțile ardeleni a spriginit acest sistem de spionagiu cu o căldură vrednică de o cauză mai bună.

Acésta aristocrație însă din punctul ei de vedere are dreptate.

Rolul lor de conducători în comitate și în parlament ar fi încetat în ziua, când s'ar fi făcut dreptate, când s'ar fi votat o lege electorală dreaptă și când corupțiunea și volnicia s'ar fi delăturat din viața constituțională. Nu ne facem mari nădejdi nici în era cea nouă.

Aci e codul criminal de mult dar temnițele gem de deținuți, aci e legea contra usurei, dar evrei fac și astăzi cămătărie după bunul plac și agonisesc părăle fără multă trudă.

Vom avé însă un for, unde ne vom pute plânga și deocamdată și acesta e un favor față de trecut.

Nu ne putem închipui, ca Curia regescă, acest for compus din bărbații cei mai independenți și din juriscunșulți aleși, să pótă suferi însulele barbare ale solgăbirărilor, cari ca adeverați pași au confiscat ani de arëndul dreptul electoral și au impus voința celor de sus cu totala nesocotire a elementului băstinaș.

Politica acésta neună care a împins pe români la proclamarea pasivității pentru întreaga țără și sistemul acesta care ne-a scos din cadrele vieții constituționale nu mai pot dăinui fără a compromite pe unguri în fața Europei și fără să le impună unele reșerve cari până acum durere nu le au avut.

S'a înrădăcinat ce e drept corupțiunea prea afund, ca să se pótă scóte

cu una cu două din us, însă credem, că așa față și fără nici un gen nu are să-și mai facă orgiile.

Chiar partidele maghiare s'au înfiorat de dimensiunea care o luase acésta lepră în viața statului maghiar când mai cu vélvă a eșit la ivelă la alegerile trecute în Jászberény unde cel mai popular maghiar contele Apponyi era să fie scos din parlament prin corupțiune și violență ear sécuiul cel vestit Ugron Gábor până la ducerea lui Bánffy, părintele violenței și al corupțiunii, nu a aflat cerc electoral în tótă țara să-i dea un mandat.

Contele Apponyi acum e la putere. Ce e drept încă nu e ministru, dar ce a apêrat ca șef al opoziției nu pótă nega când e la conducere și să sperăm că era Tisza Bánffy nu are să se mai repețescă în viața poporului maghiar.

Îndată ce ni se vor da probe în direcțiunea acésta, vom relua firul programului ziarului nostru care totdeuna a fost pentru participarea la viața activă în municipii și în parlament și credem că sub auspiciile unei ere mai cinstite vom și duce la isbândă stindardul sub care ne am înrolat.

Statificarea preparandiilor. În seria lungă a loviturilor, ce se prepară tuturor așezămintelor culturale nemaghiare din patrie, înregistrăm și următorea mai recentă, ce o aduc ziarele maghiare: Comitetul reuniunii profesorilor dela preparandiile de stat în ședința din 23 l. c. s'a ocupat cu reforma acestor institute. Comitetul a adoptat în principiu *qualificarea de stat a învățătorilor*, pe care o ține de urgentă și propune modificarea legii de instrucție populară în sensul acesta. Dar și până la înactivarea prin lege a proiectului vor propune ca o dispoziție transitorie, ca guvernul să introducă pentru preparandiile de stat *comisiuni examinătore de stat regnicolare* și să îndrume pe toți candidații de învățători a depune examen înaintea acelei comisiuni.

Să sperăm, că guvernul nu va accepta vederile, desvoltate de asemenea anchete, cari s'au perdut rostul.

fie care în parte cercau a trage la legea lor cler și popor.

Prin uneltirile calvinești, am perdut ce e drept aristocrația, carea calvinându-se s'a și desnaționalisat, dar am câștigat de altă parte, căci am fost scoși de sub influința Slavilor, și ni s'a pus început literaturii bisericesci în limba noastră maternă.

Iesuiții vieleni și rafinați, prin machinațiunile lor, o prăpastie adencă au deschis între frații de un sânge, și numai bunul Dzeu scie, de va fi vreodată cuiva posibil să o acopere, ca să devenim earși frați buni și reuniți în vechia și drépta credință ortodoxă strămoșască.

Venind la actualitate, cine nu vede, cine nu simte, cu câtă tenacitate, prin ce mijlóce și cu câtă astuție să submineză vaza și autoritatea bisericeii noastre și câți dușmani are acésta naie a credinței, legii și limbei noastre.

Și pericolul e cu atât mai mare, cu cât mijlócele contrarilor sunt mai istețe, mai rafinate și cu cât poporul începe tot mai tare a se răci de cătră bisericeii și instituțiunile ei, cu cât începe mai tare ași perde simțul ireligios moral. —

Învătătorii confesionali nu plătesc arunc comunal. Judecătoria administrativă a enunțat prin un decis al său, că învățătorii confesionali nu pot fi obligați a plăti dare comunală. În timpul mai nou adecă unele comune au făcut asemenea aruncuri și pe învățători, susținând, că scutirea de dare comunală privește numai pe învățătorii dela școlele de stat, ear nu și pe cei dela școlele comunale și *confesionale*. Astfel între alții au necesitat să plătescă acésta dare pe un director școlar din Budapesta. Acesta s'a plâns la magistrat și la comisiunea administrativă comitatensă, cari l'au respins cererea de-a fi scutit; dar numitul a recurat la *judecătoria administrativă*, care pe baza art. de lege XXIX din 1885. și XXII din 1886 a decis: că învățătorii populari — fără privire de sunt aplicați la școle de stat, comunale, *confesionale*, ale reuniunilor, sau la școle private — sunt scutiți de-a plăti aruncuri comunale.

Revistă internă

Desbaterile comisiunii financiare.

În ședința din 24 l. c. n. comisiunea financiară s'a ocupat cu raportul ministrului de finanțe, care a făcut mai multe schimbări în noul buget, cauzate în urma urcării cuotei și a salariilor oficerilor. A urmat de sine și urcarea leilor oficerilor dela honvezi-me. Opoziția a excepționat aceste schimbări, deórece cuota e urcată numai pe o jumătate de an prin decretul Monarhului, deci cheltuelile comune nu se pot fixa pe un an întreg; o altă obiecțiune a făcut opoziția, că plata oficerilor se urcă în urma hotărârilor delegațiunii și nu o primesc în o lege specială. Prim-ministrul a făcut la prima obiecție a opoziției concesia, ca să se enunțe într'un capitlu al legii: că în proporția, în care s'ar schimba cuota pe al 2-lea semestru să se schimbe și poziția cheltuelilor comune. A doua observare însă nu s'a primit, explicând ministrul, că pentru ridicarea salariilor oficerilor nu e de lipsă lege specială.

Salariile oficerilor.

Precum se știe delegațiunile au votat urcarea salariilor oficeresti numai în ședințele ținute după anul nou și pentru aceea

A enumera tóte cauzele, cari produc indiferentismul religios moral în popor, mi s'ar părea preste puțință, ar trece preste limitele unei disertațiuni de ocazie, de aceea mă mărginesc a le schița cel puțin, reasumându-le în următorele:

1. *Creșterea în casa părintescă.* În ce chip vor fi secolii următori și urmașii noștri, acésta atêrnă de la ómenii cei ce viețuesc acum. Prin virtuțile și vițiile lor, prin înțelepciunea și amăgirea lor, prin moliciunea sau severitatea moralei lor, se pregătește sórtea urmașilor. Din copilărie ia început tipul viitorului caracter, care va rămânea neșters.

Religiunea este ingerul, care îndumnezește frageda inimă a copilului, îl arméază contra puterii patimilor, îi mântuește nevinovăția de furtunele vieții, de zilele ispitei și de schimbările sorții.

Plăcuta și nevinovata zimbire a drăgălașului sugător, spre mama lui iubită, este prima schintee și cel dintâiu semn al religiosității lui.

Și tocmai de aceea, o deosebită importanță, și cea mai desăvêșită grije se recere pentru plantarea celor mai pure sentimente în frageda ființă, căci ori ce întrelăsare, ori ce neglijență se resbună amar mai târziu.

FOIȚA

Despre cauzele, cari produc indiferentismul religios moral și cari slăbesc simțul religios moral în poporul nostru, și despre mijlócele pentru întărirea acestuia.

Disertațiune cetită în conferința preoțescă a protopresbiteratului Bramului, la 23 Nov. a. tr., de preotul

George Babeș.

Biserica lui Christos încă dela întemeierea ei pe pământ, a avut mulți și puternici inimiți, cari în tot chipul și prin tóte mijlócele, căutau să înăbușe încă dela început acésta instituție divină, care a sgduit din fundament bazele vieții sociale de atunci, care a frânt principiile dominante neomenești și păgâne, și a pus basă unui nou principiu mareț și durabil: al *iubirei și îndurării*.

Ómeni vanitoși, egoiști și speculatori, vèzând că noua credință se lățește cu o putere irezistibilă, au început a arunca sémênța neîncrederei și a îndoelei între noii credincioși și chiar cu ajutorul creștinilor voiau să și ajungă scopurile lor particulare.

Astfel s'au format deosebitele erezii, începând cu aceea a Ebioniților, Manicheilor, Antropomorfiștilor, Nestorianilor, Apolinariilor, Pelagienilor, etc.

Contra acestor învățători falși s'au ridicat apostoli, părinți apostolești, arhierii și alți bărbați bisericesci, cari prin căldura cuvântului lor, prin tenacitatea și prevederea lor, au știut feri pe creștini de tentațiunile la cari erau supuși și le-a succes a sădi în ei convingerea adencă și credința adevărată în genuinele învățători ale lui Chr.

De aceia, când puternicul imperiu roman prin împêrații sei, a înscenat gónele contra creștinilor, acestia erau așa de tari în credință, încât mai bucurosi suferiau cele mai barbare chinuri și mórtea chiar, decât să se lapede de credința lor.

Sinacsarele sunt pline de focul iubirei și de desinteresarea, cu care acești sfinți mucenici suferiau martiriul, spre a se putea împreuna cu Chr. în ceialaltă lume.

Biserica noastră națională încă și-a avut și și are dușmanii sei, atât esterni, cât și interni. Cu deosebire biserica transilvană a avut mult să suferă dela principiul calvinești, ear după trecerea Ardélului sub stăpînirea casei Habsburgice, din partea jezuitilor, car

oficerii au primit la 1 Ianuarie tot salariile cele vechi. Urcarea însă se socotește cu 1 Ianuarie, și plusul convenit îl vor primi acum ulterior, după ce se publică noua sistemare a salariilor.

Interesul pentru popor.

DI Ioan Kalinderu, administratorul domeniilor coronei române, a adresat agenților săi nu demult o nouă circulară, în care le dă îndrumări detaliată cu privire la conservarea pădurilor și a păstrării unei proporții între suprafața acoperită cu pădure și câmp. Credem de interes a publica finalul acestei circulare, care cuprinde povețe foarte prețioase privitoare la instruirea țăranilor, mai ales că ele sunt potrivite a fi aplicate de toți oamenii mai luminați, aflați în contact zilnic cu poporul și chemați a-l instrui. Eată, cum concludem DI Kalinderu:

Calea pentru a convinge pe săteni și a-i îndruma la vre un lucru nou nu este totdeauna *citirea*, căci sunt puțin deprinși cu această și n'ar avea multă încredere într-o circulară care li s'ar trimite tipărită, ci numai aceea a *explicațiilor verbale*. Săi adunați, să le explicați limpede ideile și exemplele conținute în această circulară și veți vedea, dacă vă adresați la cei cari sunt mai în măsură de a vă înțelege, când se vor pătrunde de sfaturile ce li se dau cu desinteresare și pentru a le înlesni îmbunătățirea sôrței lor.

Cât de curînd va veni momentul priincios pentru a le vorbi de lucrările de făcut primăvara, să nu căutați însă atunci a cruța mințile, ci să ascultați cu răbdare și păreriile lor, să răspundeți întrebărilor și obiecțiilor lor pentru ca să fiți siguri că s'au domerit bine și să aibă și ei mângăierea că au putut să și arate păreriile lor.

Pentru a ajunge la acest scop, va fi nevoie de a repeta de câte ori asemenea întruniri, cari cu preferință se vor putea ține în localurile societăților culturale, înființate după cum știți pe toate domeniile Coronei.

Nu trebuie să vă lăsați a fi influențați de *resistența pasivă* a țăranului; cu stăruință o veți învinge. Trebuie să ținem toți sêmă de trecutul istoric al țerei și atunci vom vedea că neîncrederea ce ne miră astăzi la țăran, e cam justificată prin suferințele trecute, când autoritățile nu se îngrijau ca acum în privința protecției sale. Știm asemenea că în timp îndelungat satele au fost lipsite de ori-ce mijloc de luminare intelectuală, așa încât nepriceperea ce constatăm că a mai rămas, e o moștenire durerosă a acelor vremuri, cu totul diferite de timpul de față. Persistența nepriceperii și a indiferenței pentru îmbunătățiri agricole și economice în genere, ajunge a fi o primejdie socială, precum s'a văzut anul acesta, când statul și mulți proprietari au fost nevoiți a îngriji de hrana țăranimei și de existența vitelor, care sunt instrumentele ei de muncă.

De multe ori însă părinții își strică copiii prin neconțințele mângăeri și printr-o îngăduință nemăsurată a greșelilor lor, prin cuvinte nesocotite, prin fapte necuviințose prin povețe rele și prin deprinderi nepotrivite.

În multe familii micii copilași, în loc de o rugăciune aud sudalme dela părinții lor, în loc de o istorică morală, aud o afacere de înșelătorie, în loc de caritate, avarie etc. etc. și știut este că primele impresii ade-seori și de regulă determină dezvoltarea ulterioară a caracterului unui individ.

2 *Instrucțiunea în școală*. Este oare cu puțință, ca chiar și instrucția modernă din școala populară să fie o cauză la slăbirea sentimentului religios moral?

Pare că ved pënditorii ochi ai celor direct interesați, privindu-mă ironic, și așteptând cu dispreț să vadă dacă așa putea răspunde afirmativ.

Nu numai că nu mă sfiesc, dar am adencă convingere, că instrucția de azi în cele mai multe școle populare, slăbește simțul religios moral. Și pentru ca să documentez această, nu am decât să fac o paralelă între trecut și prezent.

Dar înainte de a face această, anticipiez un lucru de altfel tuturor prea bine cunos-

Dacă tocmai la urmă, nu s'ar fi îndreptat într-o situațiune, răul ar fi luat proporțiuni mari, care nu pôte să le aibă nici odată la o populațiune înzestrată cu spirit de prevedere, de economie și de îmbunătățire.

Nu pot sfîrși fără a spune din nou ceea ce am observat la toate inspecțiunile mele; că circularile ce dau nu sunt făcute în vederea publicității, de ochii lumii, cum s'ar zice, ci pentru a satisface o datorie morală, un sentiment adânc, că binele țerei cere ca *mijlocele noastre de luminare* și de influență să servescă la progresul populațiunii rurale. Veți îndeplini dar tot-d'auna cu grabă și în totă întinderea lor instrucțiunile ce vă dau pe această cale din ordinul Majestății Sale Regelui, a cărui înaltă sollicitudine vă este prea bine cunoscută, și îmi veți raporta pentru fie-care circulară, cel mult două săptămâni după primirea ei, cum ați pus-o în practică. Graba și destoinicia la executarea măsurilor ordonate pentru fericirea țăranului vor fi luate tot dauna, precum știți, în cea mai mare considerație pentru înaintarea și pentru propunerea recompenselor onorifice.

Ca oameni luminați, cari trăiți în mijlocul acelei clase rurale, din care v'ați ridicat prin muncă și învățătură, cred că și inima vă va îndruma a lucra cu căldură în sensul acestei circulări.

Din Macedonia

(O luptă în biserica din Perlepe) „*Drapelul*” comunică următoarele amănunte de o gravitate extraordinară cu privire la o luptă între Români și Grecomanii:

În ziua de Crăciun Români din Perlepe au cerut ca într-o strană a bisericii de acolo, să se cânte în limba română, ceea-ce grecomanii nu au voit să permită. Atunci s'a început o încăierare între Români și grecomanii, cari aveau în frunte pe Hagi Latinul, un supus grec foarte bogat. Acesta plă-tise pe niște bătăuși, spre a face scandal și cumpărase chiar pe comisariul de poliție local, ca să-i susțină, ascunzându-l în altarul bisericeii.

Români surprinși de aceste bande au fost scoși din biserică și ciomăgiți. Așa bêtânului argintar Dimitrie Buzdra i-au spart capul, iar curajosul său fiu Steriu se luptă ca un leu, spre a scăpa pe tatăl seu din ghiara acelor fiare.

Româncele între care și institutoarea Rosa Nachi au arătat un mare curaj.

În acea învâlmășală unul din grecomanii a lovit cu cuțitul, chiar în fața poliției, pe Chiru Dumitru.

Tașcu Pucerea, în frunte cu alți Români, vrînd să intre în biserică, au fost oprîți pe loc de baionetele poliției, iar comisariul a amenințat cu revolverul în caz de opunere. Atunci femeile Românilor au sărit în ajutorul lor.

În această încăierare mulți Români au fost răniți, prin faptul că erau nepregătiți, pe când grecomanii erau înarmați și aveau și concursul poliției.

cut și anume: Cultura este de două feluri: a spiritului și a inimei. În timpul mai nou oamenii s'au pus cu d'adinsul pe cultura spiritului, neținînd echilibru, ba chiar ignorând pe aceea a inimei.

Oamenii cu o astfel de cultură unilaterală devin egoiști, vanitoși, desprețuitori, aroganți și falși, calcă în picioare bunele obiceiuri, sfaturile înțelepte și povețele bêtărilor pricepuți, impunându-și voința lor, vênând după mări deșerte etc.

Înainte vreme, oamenii nu erau așa înaintați în cultura spiritului, o aveau însă pe aceea a inimei, aveau religiositate și moralitate, fundamentul și izvorul tuturor virtuților. Omul se încredea atunci în om, pacea și dragostea domnia între frați, încrederea reciprocă era în flóre, fie cine ținea mai mult la sine și la cinstea lui, iar ipocrisia, pisma, ura și răsunarea lipseau aproape cu desăvîșire.

Eată cum caracterizează poporul în neîntrecutul său talent de satirisare, instrucția din școală în ziua de azi: „Nu știu — zice — ce învățătură mai e asta; de multe ori aud pe copilul meu învățând, câte ghiară are pisica la un picior, câți dinți are cănele și ce fel sunt, ce mănâncă vaca și câte urechi

Imediat Români au telegrafiat Exc. S. Valiului din Bitolia despre acest caz, care în dragostea ce o are pentru Români, a ordonat telegrafic să se facă dreptate Românilor.

Suntem siguri că se va face dreptate. Și dreptatea va fi a noastră mai ales că autorisarea ce s'a dat la clădirea acestei biserici zice astfel:

„Să autorisază partidul Român să și construească o biserică în Perlepe”.

Răsboiul din Africa-Sudică.

În jurul *Ladysmithului* decurg lupte foarte violente, căci pentru a putea despresura orașul, Englezii trebuie să plătescă scump fie care petec de pământ, ocupat de Buri și prefăcut în redută puternică. Generalul Buller a raportat, că va încerca ocuparea celei mai puternice poziții ale Burilor, de pe muntele *Spions-Kop*, preste care Englezii nu pot înainta nici o palmă de loc, înainte de a o fi ocupat. Patru zile încercase generalul Warren înzadar să încunjure muntele, a trebuit după mai multe atacuri să retireze cu mari pierderi și acum se pregătește să atace din front. Generalul Woodgate a murit în urma rănilor primite la asaltul asupra redutei *Spionskop*. În Londra e mare agitația până la sosirea raportului despre operațiunile acestea; se spune, că de când țin minte Englezii n'a fost o mai mare neliniște. Personalul ministeriului de război e întreg în permanență; în jurul edificiului ministerial mii și mii de oameni așteptă cu o nerăbdare indescriptibilă cele mai nouă știri.

Intr'un discurs ținut la Chatham, lord Roseberg a declarat că sarcina impusă actualminte Angliei este cea mai mare pe care a avut-o vre-o dată o națiune ca să o îndeplinească. Această sarcină va ocupa guvernul actual și pôte chiar și alte guverne. Anglia trebuie acum să sfârșască războiul în mod victorios, apoi sarcina sa va fi de a realiza idealul imperiului englez.

Din Bruxella se anunță, că ambasadorul din Transvaal Leyds a avut în prezența consulului american în Transvaal Macron o convorbire foarte importantă, cu ministrul francez Delcassé, cărui i-a făcut cunoscute condițiile, sub cari presidential Krüger e aplecat pentru pace. Condițiile sunt: independența desăvîșită a Transvaalului și status quo în privința uitlănderilor.

Apel

cătră toți Domnii în vîrstă, cari au făcut examenul de maturitate (baccalaureat) la gimnaziul român gr.-or. din Brașov.

Din incidentul iubileului de 50 de ani dela înființarea gimnaziului român din Brașov, s'a pus în lucrare o monografie istorică a școlilor române gr.-or. din Brașov. Monografia această va da și o listă completă a tuturor, cari au făcut aci examenul de matura-

ritate, indicând la fîă-cine poziția sa socială de astăzi. Pentru-ca lucrarea această să se pôte săvîrși fără de greșeli sau lacune, rog pe toți Domnii, cari au făcut examenul de maturitate la gimnaziul gr.-or. român din Brașov, ca să se comunice pe o cartă de corespondență pozițiunea socială și ubicația d-lor. Pentru de-a înlesni utilizarea datelor trimise, rog a-se face comunicatul în forma această:

- 1) N. N.
- 2) exam. de maturit. în anul...
- 3) (poziția socială).... în

Subscrierea m. p.

Se trimite la adresa: *Directiunea gimnaziului român Brașov* (Brassó).

Virgil Onițiu,
directorul gimnaziului român gr.-or.

NOUȚĂȚI

Căsătoria ved. Stefania moștenitoare de tron cu contele *Lónyai Elemér*, după o știre din Viena, se va sërba în săptămîna viitoare la Londra, dacă nu se vor naște nouă pedeci. Noii căsătoriți vor petrece după cununie câteva săptămîni în Anglia.

Monumentul Reginei Elisabeta. Imediat după crima detestabilă din *Geneva* s'au pus la cale colecte între poporația din *Gödöllő*, pentru ridicarea unui monument defunctei regine, pe piața din fața castelului din *Gödöllő*. Monumentul a fost executat de sculptorul *Zala*, și va fi desvelit la 10 Septembrie, ziua aniversării morții reginei.

Ministrul Wallis în concediu. De cât-va timp ministrul de culte și instrucție publică e într-o stare gîngășă sanitară, de aceea s'a decis a-și lua un concediu de mai multe săptămîni, care le va petrece în *Meran* pentru restabilirea sănătății. Din cauza plecării sale se schimbă și ordinea pertractării bugetelor în parlament, lăsându-se mai la urmă bugetul ministeriului de culte pe când se speră că se va reintorci dl ministru din concediu.

Colonia română din Paris a sërbat cu o deosebită strălucire ziua anului nou. Slujba bisericească de la capela romînă din cartierul latin strînsese sub bolta trezită de acordurile noi ale corului tot ceea-ce Români contează mai de sêmă printre dînșii. D. ministru plenipotențiar *Ghika* cu tot personalul legațiunii, în strălucitoarea ținută de paradă interesa asistența cu prezența domniilor lor împreună cu personalul consulatului. Puțin mai târziu sosi și d. *Fleva* în treacăt la Paris, într-o ținută de o avantaioasă simplitate însoțit de tot personalul comisariului general al expozițiunii romîne, în frunte cu simpaticul d. D. *Olănescu*.

Români vrednici. Precum ni se scrie din *Boz* (protopresb. Mercuria), a 2-a zi de *Boboteză* s'a sfințit în școlă *tabloul* cu ico-ntezul Domnului nostru Iisus Christos și Sfîn-

țemîntului religios, ce mi l'am însușit în școala satului.

Când mă cuget, ca fie cine, în orele de singurătate la copilăria mea, pare că și acum ved pe mama cu ce foc mă privea și cu ce evlavie asculta, când îi cântam câte un „irmos” ce l învățasem în școlă, și pare că și acum ved mîrgăritarele ce luceau în ochii ei fericite. De câte ori mă aflu în aceste duioase aduceri aminte, tîtdeuna involuntar mă pomenesc frenodînd câte o melodie bisericească. — În o astfelu de reverie mă aflași adineori“.

Astăzi pe lângă toate principiile pedagogice moderne, simțul religios moral decade în școala populară, pentru cuvîntul spus mai sus, că adevărat se pune mai mult pond pe cultura spiritului, decît pe a inimei.

Astăzi ved că se tractează prin conferințele învățătoresci că, mai e sau nu mai este de lipsă a mai pune în mîna elevului „Catechismul” sau e de ajuns pentru instrucția lui în studiul religiunii a l îndopa numai cu noțiuni abstracte, cu vorbe góle și cu principii reci despre a tot puternicia și ființa lui D-zeu.

(Va urma).

are calul, par'că el nu le-ar ști ăstea toate și fără să i-le spună învățătorul dar să cânte un dómne miluește-ne în biserică, te-a ferit sfîntul?” —

Să vă spun și o caracterizare a școlii vechi.

Este o istorie ce o am auzit dela un venerabil domn protopop.

„Călătoriam odată — spunea — pe tren. Dela un timp mi s'a părut că în cupeul vecin aud cîntînd cineva o melodie bisericească. — Curios să aflu, mă duc și deschid ușa acelu cupeu și spre bucuria și mirarea mea, ved pe un harnic și foarte respectabil domn bêtăr, preumblîndu-se prin cupeu și cîntînd „Sfînte Dzeule“.

— DTa scii să-ți omori urful într'un mod minunat — îi zisei.

— Da — îmi răspunde. Ca mic copil am învățat la școala din sat între altele și cîntările bisericești și multe alte lucruri voi fi mai învățat prin gimnaziu și la academie pe cari de mult le-am mai uitat, și multe decepțiuni, ispite și viscole au dat preste înălbîtitul meu cap în viforosa-mi vîrstă și dacă am putut da pept cu toate și să ies victorios, această am să o mulțumesc în prima linie sim-

tul Ioan Botezătorul, care e patronul scôlei celei nouă deacolo. Tabloul a fost dăruit de harnicul comerciant din Boz, dl Ioan Sêrbu, și stimata sa soție, născuți în Seliște; deși au avut totodată fericita idee, că au invitat poporul de ambe confesiunile la o masă comună în școlă, apoi pe preoți și ômenii bisericii earăși de ambe confesiunile în casele Dlor, care sunt vecine cu școlă, și astfel s'a încins o petrecere veselă în o plăcută și frumoasă dragoste frățescă între preoți și popor.

La masă nu au lipsit toastele; cu deosebire numiții binetăcători cari au sigilat buna armonie între frați, au fost viu felicități. De D-zeu, ca asemenea bărbați și creștini vrednici să avem cât de mulți!

Numire. P. S. Sa Dl episcop al Aradului Iosif Goldiș a numit pe dl Romul Ciogorariu, referent al senatului școlar, în locul rémas vacant după decesul Dr. George Popa.

Cas de mórte. În Varcar Varcuf (Bosnia) a réposat dna Ana Aleman născută Savu, soția d-lui Ion Aleman (Român din Transilvania), forestier în numitul loc.

Fiumanii contra Maghiarilor. Din când în când vin știri din Fiume despre ciocnirile, ce se întâmplă între cetățeni ca demonstrații antimaghiare. Cea mai proșpătă știre spune, că la o petrecere de carnaval mulțimea a insultat pe un funcționar inferior dela căile ferate, înbrăcat ca stăvar (csikós). Respectivul s'a retras în un restaurant pe corzo, unde obicinuesc să mergă Ungurii. Acolo s'a escat după aceea o bătae sângerôsă. Studenții italieni și croați sparseră tóte ferestrele restaurantului și râniră pe mai mulți culegători tipografi. Poliția a arestat pe doi studenți. Ziarele maghiare aruncă întréga afacere asupra conducătorilor partidului autonomist, despre care susțin, că ar ațita pe studenți la demonstrații. Invetătorul Umberto Ricotti a fost suspendat din post pentru participarea la demonstrații antimaghiare.

Linia ferată Zlatna-Roșia. În ministerul de comerț se plănuesc construirea, respective prelungirea liniei ferate vicinale Alba-Iulia-Zlatna, până la Roșia-montană.

Ședință literară. Joi, în 25 Ianuarie c. a ținut Reuniunea sodalilor români prima ședință literară în anul acesta, despre decursul căreia remarcăm următoarele: Presidiul reamintește actul nobil împlinit în preséra Crăciunului în localul reuniunii, prin împărțirea de daruri copiilor sêraci orfani, iar notarul cetește darea de sémă despre contribuiriile incuse pentru scopul indicat. Membrul Victor Griguta cetește apoi cu mult haz „Țiganul și Vulpea“ anecdotă de Speranță; au urmat d-șorele: Elena Mohan, care declamăză poesia: „Ideal“, de G. Coșbuc; Elena Grindean: „O mamă“, de Eminescu, și Paraschiva Buzduhină: „Limba mea“, de Nicu Stejărel. Dintre declamatóre, cu deosebire Elena Mohan a dovedit un mare progres, predând frumoșă și lungă poezie corect și cu căldură, pentru care a și fost viu aplaudată; de asemenea și d-șóra Elena Grindean. Au mai declamat bine membrii Ioan Borcea „Rugămintea din urmă de G. Coșbuc și Ioan Pamfilie „Rea de plată“ și „Nușă“ ambele de G. Coșbuc. Inregistrăm totodată că ni s'a oferit plăcuta ocaziune a asculta și două romante cântate de membrii Nicolau Ișan și Valeriu Grindean, primul cântând: „Dorul“, iar cel din urmă: „O nôpte amorôsă“, solo-tenor, fiind acompaniați la pian de d-șóra Eugenia Grecu. Ședința o a încheiat d-șóra Grecu, prin mai multe arii românști executate la pian.

P—a.

O societate înfloritóre. În 24 l. c. și-a ținut „Societatea reg. ung. de științe naturale“ din Budapesta a 59 adunare generală, cercetată de astădată din partea membrilor într'un număr neobicinuit de mare. Participarea acésta mai cu zel decât de altă dată se aduce în legătură cu alegerea noului comitet și a secretarilor, fiind vorba de a scóte din comitet pe membrul Szily Kálmán și din secretariat pe Paszlavsky, cea-ce n'a succes. Adunarea a fost presidiată de Wartha

Vincez, care arêta în cuvântul de deschidere cum societatea de 32 de ani lucră la popularizarea științelor naturale și în ținta acésta e spriginită de public cu căldură, numărând azi 8000 de membri.

Din raportul secretarului vedem, că societatea edă 2 reviste în 8300 exemplare, una „Term. Közlöny“ cu un supliment, și a 2-a: Kémiai Folyóirat. Anul trecut societatea a ajutat cu o colecță de 1000 fl. pe un explorator maghiar în „Noua-Guinea“. Avearea totală la finea anului trecut a fost de 295.854 coróne; biblioteca are 11.040 opuri și e cercetată cu zel de membrii societății.

Membrul comitet. Szily a dăruit în amintirea activității sale de 30 ani suma de 20,000 coróne, pentru-ca din interesele ei să se premieze lucrările cele mai bune apărute pe terenul sciințelor naturale. S'a decis procurarea unui loc potrivit pentru zidirea unei case proprii a societății. Pentru anul 1900 societatea publică mai multe premii pentru scrieri din ramul botanice și zoologiei.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerei, arangiată de inteligința română din Sighișóra, în 2/14 Ianuarie a. c. s'au încasat suprasolviri în favorul fondului scôlei centrale din Sighișóra dela următorii P. T. Domni: Dimitrie Moldovan 4 coróne, Sebesi Akos 40 fl. George Negru 2 cor. Nicolau Fleschin 80 fl. Leonhard Vilmos 40 fl. Samuil Bretter 4 cor. Calipsa Șandru 80 fl. Alexandru Todor 2 cor. 40 fl. Iosif Orchis 40 fl. și Augustin Sónéa 40 fl. Primescă generoșii contribuenți expresiunea celei mai călduróse mulțumiri. Sighișóra, în 6/18 Ianuarie 1900. Comitetul arangiator.

Furt la mănăstirea din Predeal. La mănăstirea din Predeal s'a comis un furt. Un călugăr venind zilele trecute la acea mănăstire, a șezut acolo și pe urmă a dispărut. Când s'a observat călugărul furase 8 bonuri ale creditului funciar urban în valóre de 40 000 lei, de la călugărul Constantin Ștefănescu Basarabeanu.

După cercetările facute, s'a constatat că călugărul hoț a fugit spre București, unde este urmărit.

Intărirea elementului unguresc în Brașov. La inițiativa casinei maghiare din Brașov s'a pornit acțiune pentru zidirea unei case maghiare, spre care scop s'au colectat până acum o mie florini. Patrioții speră că mișcarea entusiastă din Brașov va răpi și pe alți aderenți a sări în ajutorul ideii salutare maghiarismului. Se mai spune că numărul membrilor casinei maghiare s'a urcat cu totul la 250, la ce a contribuit mai ales înscrierea de membri ai casinei a tuturor oficerilor dela honvezime.

Reuniunea femeilor rom. gr. or. din Făgăraș și jur invită la petrecerea de dans împreunată cu „Bazar“ ce o arangiază Joi în 1 Februarie 1900 st. n. în sala hotelului „Lauritsch“ din Făgăraș. Inceputul la 8 ore séra. Damae sunt rugate a se prezenta întrucât e posibil costumate. Intrarea: de persónă 2 Cor., de familie 5 Cor., Galerie 2 Cor. În sala decorată se va instițui o șezătóre ca la sate (grup românesc), Bazar, Cort chinezesc, pentru ceaiu, cort turcesc, pentru cafea négră, țigări și țigaretete. Un biurou postal pentru „posta umoristică de petrecere a reuniunii“, și Buffet.

Producțiune teatrală împreunată cu joc se va arangia Joi în 20 Ianuarie v. (1 Februarie n.) 1900 în sala hotelului „Hungaria“ din Brad. Venitul curat este destinat pentru sporirea fondului „Masa studenților“ dela gimnasiul român gr.-oriental din Brad. Inceputul la 7½ ore séra. Intrarea: Loc I. 2 cor., Loc II. 1 cor. 60 fl. Loc de stat 80 fl. Ofertele marinimóse se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Program: „Plevuscă ceapcânul“ comedie într'un act, prelucrată de R. D. Rosetti. Persónele: Plevuscă ceapcânul Dl Ioan Mateiu. Gurița dl Dr. Ioan Radu. Sevastița soția l. Gurița dómna Iolanta Dr. Radu. Un ciasnincar dl Emanuel Pop. Traian Salep dl Ioan Bârna. Joița, servitóre d-șóra Maria Cristea. II. „Nunta țărănescă“ tablou național într'un act de Vasile Alexandri. Persónele: Alec Leonescu dl Ioan Mateiu.

Chir Gaitanis Logheotatos dl Dr. Ioan Radu. Moș Trohin, păcală, fruntaș dl Ioan Bârna. Ilenuța, fata lui, d-șóra Maria Cristea. Frunză, pușcaș dl George Jula. Trotușan * * Un vornicele de nuntă dl George Ometa. Un priveghetor dl Emanuel Pop. Țerani, țerance.

Avansări în armată. Cu ziua de 31 Decembre 1899 au fost înaintați la gradul de sublocotenenți la regimentele de infanterie între alții și următorii cadeți voluntari de rezervă români: C. Pădure reg. 2, G. Tordai 31, Ios. Moldovan 32 Jos. Hora 24 Victor Onișor 31, George Măcelar 82, Nic. Tanco 31, Ioan Giurgiu 50, Victor Muntean 50, Modest Sbiera 43, George Morariu 63, Cornel Pop, 41, Ant. Delariu 88, Toma Cornea 64, Avilon Popovici 61, Al. Țunea 50, Al. Rimbaș 33, Al. Verza 81, Aurel Nistor 33, Atanasie Roșian 63.— Ca subofițeri de rezervă: Adrian Nedelcu 43, G. Opreanu 46. La cavaleriă, ca cadeți de rezervă: Severin Zotta, dragoni nr. 9. La artileria campestră, ca cadeți de rezervă: Ilariu Tofanu 33. Ca subofițeri: Iosif Dămian 40. La trupa sanitară ca cadeți: Dr. Corneliu Georgean 22. Cadeți locuitori: Dion. Cimponeriu 32, Ios. Buteanu 31, D. Voina 64, Valeriu Nicóră 31, Al. Danescu 31, Aurel Crișanu 33. La artileria campestră, cadeți: Dion. Romanu 36. La infanteriă: Filip Suciu 2, Ioan Ciulei 82, Traian Marcu 33, Antoniu Tasnou 29, Daniel Șerban 31, Basiliu Grădinariu 2, Corneliu Beșanu 101, Martin Buna 50, Dem. Păciu la telegraf, Remu Chici 101, Demețriu Galiciu, 43, Iuliu Pop 31, Tămăș Voicu 58, Emeric Grama 50. La artileriă: Coriolan Giucu 21, Victor Fizeșanu 34. La tren: Corneliu Bardosy 2, Arcadiu Lucescul.

Dela universitatea din Cluj. Pe semestrul II al anului acéstaia școlar s'au înscriși 970 ascultători față de 1200 în primul semestru. Din acestia sunt înscriși la facultatea juridică 570, la cea filosofică 270, la medicină 100 și 30 farmaciști. Causa de creșterii numărului se zice a fi urcarea taxelor de colegii.

Ortacii lui Luccheni. Din Genua s'a lăit știrea, că s'ar fi dat de urmele unor tovarăși ai ucigașului reginei, în republica Argentina. Guvernul, deși se îndoiește asupra acestei știri, fiindcă Luccheni a negat totdeuna că ar fi având tovarăși, totuși a făcut demersuri prin ambasada din Argentina, pentru a i se face raport.

Notiță literară.

Cu 15 Ianuarie a. c. un comitet de studenți dela facultatea de litere și filosofie a universității din București, scóte o „Revistă de cursuri și conferințe“, în care se vor publica: I. Cursuri întregi de:

Psichologia experimentală, Estetică ale D-lui Rădulescu-Motru.

Psichologie, Pedagogie ale D-lui Crăciunescu.

Istoria filosofiei antice, Etica naturalistă, Cursul seminarului pedagogic ale dlui C. Dimitrescu-Iași.

Istoria literaturilor neolatine ale dlui Pompiliu-Eliad.

Istoria literaturii române, Istoria limbii române ale dlui Ov. Densusianu.

Gramatica istorică a limbii latine ale dlui Evolecanu.

II Dări de sémă despre lucrările din Seminarului. III. Informațiuni universitare. Revista de cursuri și conferințe, se va vinde: Numărul 70 bani, abonamente zece numere 6 lei, douăzeci de numere 11 lei.

Dacă va fi nevoie de mai mult de cât douăzeci de numere abonații vor primi gratis numerile de la 21 înainte.

Dela

„Reuniunea rom. de agricultură din comitatul Sibiului“.

Programul de lucru pro 1900

În scopul cunoașterii referințelor economice ale agricultorilor în 1900 se vor ținé întruniri agricole în comunele Ilimbav, Bradu, Vale, Deal, Turnișor și Cichindeal.

În cadrul acestora se numără și prelegerile populare ce se vor ținé în comuna Seliște.

Exposiția de vite cornute împreunată cu distribuire de premii în bani se va ținé în Mercurea.

Cursul de altoit pomi se va ținé în Sebeșel.

Cu câte un altoiu (măr pătului) va fi dăruit fiecare membru al Reuniunii cu locuința în Sebeșul-de-sus.

În decursul primăvării se vor distribui între membri în mod gratuit semințe de trifoi, lufernă, napi de nutreț, orz de Hanna, sêcară de primăvară, cânepă italiană, etc. În același timp comitetul mijlocește pentru ori-cine i-se va adresa procurarea de semințe bune și mai ieftine.

În scopul răspândirii culturii galițelor, membrii vor primi în mod gratuit, ouă, găini etc. de soiul Plaimonth-Rocks.

Mașina de sémănat și alte unelte economice se vor pune spre folosire la dispoziția membrilor.

Între membrii dlui Fofeldea se va sorta o vițea de rassa „Pinzgau“ și eventual un berbec și 2 oi de rassa Frislandeză.

În scopul întemeierii unui muzeu al industriei de casă, se va reînoui apelul lansat anul trecut.

La cas de an roditor, în tóamna a. c. se va pune în lucrare captorul de uscat poame sistem „Cazenille“.

Dirjecțiunile „Tovărășilor agricole“ și ale „Insoțirilor de credit sâtești sistem Raiffeisen“ se vor recerca a face comitetului Reuniunii raport amănunțit despre activitatea lor în 1899, în același timp comitetul va insista pentru înființarea de asemenea așezăminte folositoare și potrivite trebuințelor agricultorilor.

Membrii împărțiași anii trecuți cu séminte de tot soiul, cu pădureți, ouă etc. se vor recerca a face raport despre rezultatele obținute.

Membrii Reuniunii vor primi la cerere pădureți, meri, peri, gutui, cireși etc.

Institutul de credit și economii „Albina“ va fi rugat să voteze un ajutor bănesc pentru Reuniune.

Adunarea generală pro 1900 se va ținé în comuna Sadu.

Reuniunea abonează pro 1900 următoarele foi: „Revista economică“, „Bunul Econom“, „Landwirthschaftliche Blätter“ și „Erdélyi gazda“.

Secretarul.

DE ANUL NOU.

Au mai contribuit pentru casa națională în timpul din urmă:

George Pop de Băsești, proprietar, Băsești 20 cor.

Dr. Iancu Meșian, proprietar, Zernești, 10 cor.

Maria Cosma, Vașcou, 1 cor.

Antița Pop, Beiș, 1 cor.

Francisc Péter, Băița, 2 cor.

Suma totală a contribuțiilor face cor. 669.10.

Dr. C. Diaconovich.

VARIETĂȚI

(Cum trăește președintele Krüger al Transvaalului.) Krüger, cu tóată vârsta lui înaintată, se scóla în tot d'una fórte de timpuriu. La ora 5 îl vezi răsturnat într'un fotoliu mare, împraștiind din belșug nori de fum din pipa sa.

De la ôrele 5 până la 8, președintele acórdă audiențe. Față cu străinii, el e posac, și vorbește puțin. Cu tóte că știe fórte bine limba engleză, în totdeauna se înțelege cu englezii printr'un tálmaciu. Conversația lui, în asemenea ocaziuni se mărginește numai la: „Ihm“ sau: „Da“; el vorbește fórte puțin, gândește însă fórte mult. La ôrele 8 séra, Krüger e deja în pat.

Posta Redacțiunei.

I. H. în Deș. Mulțumită, că ni-ai făcuți atenți la acel hiperzel de noi adeseori atins. —

Haină — mătase de mirésă fl. 10.50

și mai sus! — 14 metri! — trimisă franco și vămuită! Mustre cu întorcerea postei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“ neagră albă și colorată dela 45 cr. și până la fl. 14.65 pr. metru [5]1—7
G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte ces. și reg.) Zürich.

Mulțămîță Publică.

Domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, N.-Oesterr. inventatorul teei antirheumatice și antiarthritice pentru curățirea sîngelui.

Curățător de sînge contra podagrei și reumatismului.

Dacă pășesc aici în public, este pentru aceia, pentru-că mai întău țin de datorință a exprima Domnului Wilhelm farmacist în Neunkirchen cele mai sincere mulțumiri, pentru serviciile pe cari milea făcut thea dînsului pentru curățirea sîngelui pe cât timp suferiam de reumatism, și ca și pe alții cari ar avea reumatism, ai face atenți la tea acesta escelentă.

Nu sunt în stare a descrie durerile chinuitoare, pe cari le-am suferit în membre în decurs de 3 compleți ani cu fiecare schimbare a timpului, și de cari dureri nu m'au putut mîntui nici medicinale nici folosirea băilor sulfurice din Baden lângă Viena.

Nopti întregi mă tăvăleam prin pat, pofta de mîncare mi se micșora vîzînd cu ochii, înfățișarea mi s'a tulburat și puterile corporale scăzură foarte.

După 4 săptămîni de întrebuintare a teei amintite, nu numai că am scăpat de tôte durerile, ci și starea mea corporală s'a înbunătățit, așa că și acum sunt bine după-ce de 6 săptămîni nu mai beau tea.

Sunt foarte convinsă, că ori și cine care în asemenea dureri și-ar lua refugiu la Domnul Franz Wilhelm, ca mine, îl va binecuvînta.

Cu distincă stimă:

Barones a Butschin-Streifeld,

[8] 1—7 Soție de subcolonel

Nr. 286/1899 [13] 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de capelan sistematis în parochia Măgura, cu filia Jeledinți, din protopresbiteratul Orăștiei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din venitele parochiei, care este de clasa a III-a.

Cei-ce doresc a ocupa postul acesta, sunt avisați a-și așterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Orăștie, 20 Decembre 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Orăștiei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Vasilie Domșa,
protopresbiter.

Nr. 6—1900 prot. [14] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch din Făgăraș, protopresbiteratul Făgărașului, George Cerbu, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu această parochie dau suma totală de 407 fl. 01 cr. din care va avea fiitorul capelan a primi jumătate din tôte venitele statorite în ședința comitetului parochial dtto 7 Decembre 1899.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigore subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat.

Făgăraș, 9 Ianuarie 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Iuliu Dan,
protopop.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Din Tipografia și librăria arhidieceșană, Sibiu, se pot procura:

Pribeag

de

Ioan Iosif Sceopul.

Prețul broș. 1 cor. 50 fl.

De pe la noi,

nuvelete de

D. V. Păcățianu

1889—1891.

Prețul broșat 2 corone

Din tainele vieții,

novele și schițe

de

Margareta Moldovan.

Broș. a 2 cor.

Din vremuri apuse,

de

Judita Secula născută Truța.

Broș. a 1 cor.

In Tipografia și Librăria arhidieceșană au apărut

Treptele formale

ale

învățămîntului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 1 C. 60 fl

Se pot procura din

Librăria tipografiei arhidieceșane Sibiu.

In Tipografia și librăria arhidieceșană Sibiu, se află de vîndare:

Cuvîntări bisericesti

de

Dr. Theol. George Popoviciu

protopresbiter ort. român în Lugos

broș. a 3 cor., sau lei 3.50.

Religiune și știință,

disertațiune

de același autor

broș. 50 fl.;

și

Cuvîntări bisericesti

de

Massillon, episcop de Clermont și membru al acad. franc.

traduse prin

Ioan Genț

paroch gr. cath. în Haieu,

Tom. I broș. 5 cor. sau lei 6.50

In Tipografia și librăria arhidieceșană, Sibiu, a eșit de sub tipar și se află de vîndare:

Drepturile, datorințele

și

responsabilitatea membrilor de direcțiune,

de

Alfred Kormos

traducere de

Constantin Popp, funcționar la „Albina“.

Prețul broș., inclusive porto postal, fl. 1.60

„Cordiana“, institut de credit și de econ., soc. pe acții în Fofeldea (Foventea.)

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „Cordiana“, societate pe acții se învîta conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor societății la a

II-a adunare generală ordinară

care se va ține în Fofeldea (localul institutului) *Duminică în 4 Martie st. n. 1900, d. a. la 2 ore.*

Obiectele:

1. Raportul anual al Direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1899 și raportul comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea definitivă a unui membru în direcțiune.
4. Schimbarea punctului 9 din prospectul anului trecut, pentru a se da dividende pe anul 1900 și acționarilor din a II-a emisiune, cari și-au achitat pe deplin acțiunile.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii din Direcțiune.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până Vineri în 2 Martie a. c. la 6 ore p. m. la cassa institutului în Fofeldea sau la institutul de credit și de economii „Albina“ în Sibiu.
Fofeldea. în 21 Ianuarie 1900.

Direcțiunea.

Active.	Contul bilanțului.	Pasive.	
	fl. cr.	fl. cr.	
Cassa	361.85	Capital	30000.—
Cambii de bancă	76681.—	Depuneri spre fructificare	10639.12
Imprumuturi hipotecare	1274.75	Fond de rezervă	748.65
Mobilier	fl. 405.37	Reescompt	21934.—
15% amortisare	60.37	Creditori	11471.92
Debitori	345.—	Dividende neridicate	12.—
	670.44	Interese transitoare	2266.40
		Profit curat	2360.95
	79333.04		79333.03

Debit.	Contul de profituri și perderi.	Credit.	
	fl. cr.	fl. cr.	
Interese		Interese	
de cont-curent	fl. 869.62	de escompt.	fl. 3580.89
de capital social emis. II. „	493.71	de impr. hipotecare	24.18
de depuneri	477.79	Provisiuni și taxe	1784.58
Contribuțiune directă	fl. 581.10		
10% după int. de dep. „	47.78		
Spese (porto, ehirie, diverse)	370.85		
Salare	227.48		
Amortisare din mobilier	60.37		
Profit curat	2260.95		
	5389.65		5389.65

Fofeldea, 31 Decembre 1899.

Iosif Lissai m. p., Ioan Bonea m. p., D. R. Cordescu m. p.,
președinte. vice-președinte. director executiv.
Ioan Mărgineanu m. p.,
comptabil.

Iacob Macaveiu m. p. Mihail Stoica m. p. Aurelian Negruț m. p. Petru Nastase m. p.
Revêzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Fofeldea, 18 Ianuarie 1900

Comitetul de supraveghiare:

D. Rațiu m. p. Eliseiu Balaban m. p. Alexe Manuil m. p. Petru Sopa
Ioan Precup m. p. [15] 1—1

Turnătoria de clopote și de metal a lui Antoniu Novotny în Timișoara — Fabrică

se recomandă a pregăti clopote noue, precum și la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provêdute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt tocite de o lătore, prin ceea-ce sunt mîntuite de crepare.

Cu deosebire recomandă [164] 24—26

clopote patentate găurite

inventie proprie, mai de multe-ori premiate cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.